10. Текст буйынса бирелгән эш төрҙәрен башҡарығыҙ:

Ҙур төҙөлөш. Таш, ком тейәгән машиналар үтеп тора, тракторҙар ерҙе аҡтара. Баҡса эсе оло юлға әйләнгән. Кемдеңдер мәрхәбәте менән шунда бер алмағас ултырып ҡалған. Барыһы ла уны урап үтә. Тирә-яҡтағы ерҙең ташҡа әйләнеүенә лә, болот-болот булып саң бөркөлөүенә лә иғтибар итмәгәндәй, был ағас шау сәскәгә төрөнөп ултыра бирә.

Йорт та төҙөлөп бөттө, унда кешеләр ҙә йәшәй башланы. Барыһы ла был яңғыҙ алмағастың тороп ҡалыуына ғәжәпләнде. Тик берәү ҙә уның әсе яҙмышын уртаҡлашманы.

Һорауҙар һәм эш төрҙәре:

1) Бирелгән тексҡа ниндәй исем ҡушыр инегеҙ?
2) Ирен һуҙынҡыларынан ғына торған һүҙҙәрҙе күсереп алығыҙ.
3) Алмаштарҙы табып, төрөн билдәләгеҙ.
4) Беренсе һөйләмдең төрөн билдәләгеҙ.
5) Ҡылым төркөмсәһенә ҡараған һүҙҙәрҙе күсереп алып, төркөмсәһен билдәләгеҙ.

Дорогой друг! Обязательно скажи себе после олимпиады:
Я прошел это испытание! У меня все получилось! Я горжусь собой!
Стремись быть ПЕРВЫМ во всем, и ты станешь ПЕРВЫМ!

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ ОЛИМПИАДА ШКОЛЬНИКОВ НА КУБОК ИМЕНИ Ю.А. ГАГАРИНА

2021-2022 УЧЕБНЫЙ ГОД

КУБОК ГАГАРИНА олимпиада школьников

БАШКИРСКИЙ ЯЗЫК

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ ЭТАП

7 класс

Город/район ____________ Школа ____________ Класс ____________

Фамилия ____________ Имя ____________

Персональная итоговая таблица (заполняется учителем – членом жюри республиканского этапа)

Задания	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Сумма
Количество баллов											

____________ / ____________
Подпись учителя / ФИО учителя

Уңыштар теләйбеҙ!

1. Бирелгән схеманы (терәк конспектты) аңлатып, ҡағыҙә яҙығыҙ.

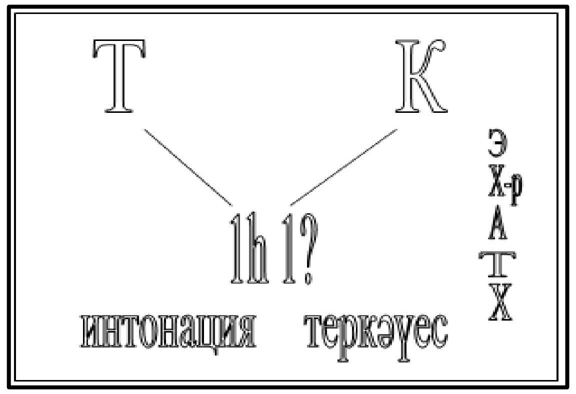

2. Космосҡа осҡан тәүге ҡатын-ҡыҙ?

3. **Бирелгән һөйләмдәрҙе, тыныш билдәләрен дөрөҫ итеп ҡуйып, күсереп яҙығыҙ.**

Тауҙың әле бер битенә әле икенсе битенә һуғылып байтаҡ төшкәс үҙән төбөнә борғоландырып һалып ҡуйған көмөш таҫма һымаҡ йылға күренде. Был Һаҡмар. Өҫтән тар ғына булып күренһә лә килеп етәрәк йылға киңәйҙе тағы ла матурайҙы. Ашыға-ашыға аҡҡан тау йылғаһының инде тауышы ла ишетелә ине.

4. **Текстан алмаштарҙы табып күсереп яҙырға:**

1) *Юл йылғаға килеп төкәлде.*

____

2) *Тәрән генә күренә.*

____

3) *Күпер – фәлән юк.*

____

4) *Күперһеҙ йылға..*

____

5. **Түбәндәге мәкәлдәрҙең русса вариантын билдәләгеҙ.**

1) *Абайламай һөйләгән – ауырымай үлгән.*
2) *Абынған һөрөнгәндән көлә.*
3) *Абынмаҫ аяк булмаҫ, ярылмаҫ таяк булмаҫ.*
4) *Ағас күрке – япрак, әҙәм күрке – сепрәк.*
5) *Ағас башын ел бутай, әҙәм башын тел бутай.*

А) *Горшок над котлом смеется, а оба черны.*
Б) *Лишнее говорить – себе вредить.*
В) *От одного слова – да на век ссора.*
Г) *И на доброго коня спотычка живет.*
Д) *Наряди пень в вешний день, и пень будет красавчик.*

1	2	3	4	5

6. **Күлдәр ҡайһы районда урынлашҡан?**

- *Асылыкүл* – ______________________
- *Ҡандраҡүл* – ______________________
- *Аҡкүл* – ______________________
- *Талкаҫ* – ______________________
- *Яктыкүл* – ______________________

7. **Бирелгән шиғыр юлдарының мәғәнәһен аңлатып яҙығыҙ:**

Башкорттарым, укыу кәрәк, укыу кәрәк!
Арабыҙҙа наҙандар күп, укыу һирәк.
Аңра айыуҙан Уралдағы ҡурккандай,
Эй, туғандар, наҙанлыктан ҡуркыу кәрәк!

____

____

8. **Был геройҙар ниндәй әҫәрҙән?**

- *Миҙхәт* – ______________________
- *Айбикә* – ______________________
- *Әскәт* – ______________________
- *Зөлхәбирә* – ______________________
- *Йәнеш* – ______________________

9. **Был фильмды режиссер Айнур Аскаров ниндәй яҙыусының әҫәре нигеҙендә төшөргән?**

____

____